

- Boudier, E. (1905-1910). *Icones Mycologicae*. Paris.
- Buysman, E. (1984). Emissie van ammoniak in Nederland, VROM-rapport Lucht 22. Den Haag.
- Dennis, R.W.G. (1956). A revision of the British Helotiaceae, Mycol. Papers no. 62.
- Dennis, R.W.G. (1974). Kew Bulletin 29: 164.
- Dennis, R.W.G. (1981). *British Ascomycetes*. Vaduz.
- Gremmen, J. (1957) Microfungi decomposing organic remains of pines. *Fungus* 27: 34-42.
- Luyt-Verhey, J.M.W.V. (1973). Overzicht van de Ned. soorten van Dasyscyphus; Leiden.
- Moser, M. (1963). *Ascomyceten*, band IIa, Stuttgart.
- Phillips, W. (1887). *British Discomycetes*. Londen.
- Rehm, H. (1896). Rabenhorst's Kryptogamenflora; Hysteriaceen und Discomyceten. Leipzig.
- Vloten, H. van en Gremmen, J. (1953). Studies in the discomycete genera *Crumenula* De Not. and *Cenangium* Fr; *Acta Bot. Ned.* Vol. 2(2).
- Breitenbach, J. en Kränzlin, F. (1981). *Pilze der Schweiz*, band I; *Ascomycetes*. Luzern.

De Kleine Kogelwerper, *Sphaerobolus stellatus* is een saprofiet die op geschikte substraten soms massaal tot ontwikkeling kan komen en dan, door zijn vermogen om de peridiolen ver weg te slingeren (volgens Buller wel 4 tot 5 meter!) aanleiding kan geven tot allerlei klachten. De weggeslingerde kogels kleven aan allerlei oppervlakten en er zijn gevallen bekend van hinderlijke donkere puntjes op huizen, grassen voor veevoer en zelfs wasgoed aan de lijn. In Australië is men recentelijk ook geconfronteerd met massaal optreden van deze "punten" op de onderste bladeren van breedbladige kamerplanten in kwekerijen waardoor grote aantallen planten op de veiling geweigerd werden. Het bleek dat de potgrond verrijkt was met gedroogd bloed waardoor *Sphaerobolus stellatus* zich epidemisch kon uitbreiden, met het genoemde gevolg. De donkere punten waren nauwelijks meer te verwijderen, maar de "kwaal" verdween - gelukkig voor de kwekers - toen men, na een schoonmaakbeurt, bij een volgende kweek afzag van deze verrijking met bloed.

(A.L. Bertus & J. Walker, NSW Dept. Agric. Biol. Branch Plant disease Survey 1981-82: 26-27. 1983).

In memoriam Jacques Tonnaer

Enkele weken geleden overleed in Den Bosch geheel onverwacht, na een ongelukkige val van zijn fiets, de heer J.J.C. Tonnaer. Hij behoorde tot de generatie rasamateurs die de paddestoelen nog leerde kennen met Cool & Van der Lek en die actieve belangstelling toonde voor vele aspecten van het natuurgebeuren, inclusief de sterrenkunde en geologie. Zijn beminlijke verschijning en zijn altijd zonnige humeur maakte dat hij ook in onze vereniging, waarvan hij tientallen jaren lid was, vele vrienden had. En in het brabantse profiteerde menig beginnend mycoloog van zijn kennis en niet aflatende behoefte daarvan iets aan anderen over te brengen. Hij zal in de herinnering van velen voortleven en wij zullen hem tijdens die activiteiten waar hij vaak acte de présence gaf node missen. - H.A. van der Aa.